

Студијски програм: Социјална политика и социјални рад
Назив предмета: Ментално здравље
Наставници: проф. др Јасна Хрнчић, сарадница Ивана Јакшић, сарадница Сања Полић Пенавић
Статус предмета: Обавезни
Број ЕСПБ: 5
Услов: /
Циљ предмета Особе које су социјално угрожене имају повећан ризик за нарушавање менталног здравља,. Такође, особе које имају нарушено ментално здравље су у повећаном ризику за настанак, одржавање и ескалацију социјалних проблема. Циљеви предмета су: да студенти овладају основним теоријским и практичним сазнањима о карактеристикама, настанку и развоју менталног здравља и поремећаја, да се упознају са начинима ефикасне заштите и унапређења менталног здравља, да се оспособе да правовремено препознају особе у ризику од настанка/развоја/одржавања менталних поремећаја, да увиде њихове потребе за социјалном заштитом и да адекватно планирају, предузимају мере и пружају услуге у социјалној заштити особа у овом ризику.
Исход предмета На основу сазнања о менталном здрављу и менталним поремећајима, њиховом значају и месту у социјалним системима, полазници су оспособљени за правовремено препознавање особа у ризику од настанка менталних поремећаја и особа угроженог или нарушеног менталног здравља, и увиђање њихових потреба социјалном заштитом. Студенти су оспособљени за планирање и реализацију мера унапређења менталног здравља особа у ризику за његово нарушавање и за предузимање мера и пружање услуга социјалне заштите корисника угроженог или нарушеног менталног здравља.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> Предмет обухвата следеће теме: модели менталног здравља и менталних поремећаја; социјално искључивање (друштвена улога, етикетирање и стигматизација особа са менталним поремећајима) и социјално инклузивна пракса; системски приступ и антипсихијатрија; превенција менталних поремећаја; стрес и стратегије превладавања, трауматски догађаји и траума, криза и интервенције у кризи; квалитет живота, субјективно благостање и резилијентност; социјални рад у заштити менталног здравља; социјални рад са различитим категоријама особа угроженог менталног здравља: са децом и адолесцентима и њиховим породицама, са особама које злоупотребљавају психоактивне супстанце, са одраслима са менталним поремећајима; са старима; ментално здравље и социјални проблеми; ризици социјалног рада у области менталног здравља; етичке дилеме. <i>Практична настава:</i> Обухвата вежбе и активности са циљем подстицања социјално инклузивне праксе, увиђања задатака социјалног рада у области менталног здравља, развијање вештина превазилажења стресова и криза, развоја вештина планирања, предузимања мера и пружања услуга социјалне заштите корисника којима је угрожено или нарушено менталног здравље.
Литература а) Основна (укупно 366 стр.): 1) Димитријевић, А. (2005) <i>Савремена схватања менталног здравља и поремећаја</i>. Београд, Завод за уџбенике и наставна средства (46 стр). 2) Анђелковић, В. (2020) <i>Путевима менталног здравља</i>. Ниш, Филозофски факултет у Нишу (118 стр.). 3) Кеџмановић, Д. (1989) <i>Превенција душевних поремећаја</i>. У: Кеџмановић, Д. (ур.) <i>Психијатрија</i>, Том 2. Београд Загреб, Свјетлост, (19 стр.). 4) Опалић, П. (2008) <i>Психијатријска социологија</i>. Београд, Завод за уџбенике (26 стр);. 5) Деушић-Поповић, С. (1999) <i>Проблеми менталног здравља деце и адолесцената</i>. Београд, Институт за ментално здравље (166 стр.). б) Допунска: 1) Димитријевић, А. (2005), (ур.), <i>Савремена схватања менталног здравља и поремећаја</i>. Београд, Завод за уџбенике и наставна средства (285 стр.). 2) СЗО: <i>МКБ-11 класификација менталних поремећаја и поремећаја понашања</i> – у припреми. 3) Димитријевић, Б. (ур.) (2013) <i>Развој и ментално здравље</i>. Тематски зборник радова. Ниш, Филозофски факултет у Нишу. 4) Војанin S, Деушић-Поповић, С. (2012)<i>Психијатрија развојног доба</i>. Београд, Институт за ментално здравље.

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 30		Практична настава: 30
Методe извођења наставе. Укључују предавања, вежбе у малим групама и великој групи и у онлајн окружењу (решавање проблема, дилема и других задатака, игра улога, студија случаја, дебата, анализа видео записа), разговоре са гостима, студијске посете.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
практична настава	10	усмени испт	
колоквијум-и	40		
семинар-и	/		